

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

Razred ili kategorija natjecanja: B kategorija strukovnih i umjetničkih škola

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Županijskoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

P
e
č
a
t

š
k
o
l
e

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka. Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova. Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Županijsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Županijskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trim bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrtava jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Županijsko povjerenstvo.

U PRVIH PET ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1	
---	--

1. Koji se od navedenih opisa odnose na intenzivnu poljoprivredu?

- a) mala ulaganja i visoki prinosi b) mala ulaganja i niski prinosi
c) visoka ulaganja i visoki prinosi d) visoka ulaganja i niski prinosi

1	
---	--

2. Koja poljoprivredna kultura u trećoj agrarnoj revoluciji zamjenjuje ugar?

- a) agrumi b) ječam c) kukuruz d) krmno bilje e) pšenica

1	
---	--

3. U koji od navedenih sektora ubrajamo usluge dizajniranja, razvoja, implementacije i održavanja informacijskih sustava?

- a) u sekundarni sektor b) u tercijarni sektor
c) u kvartarni sektor d) u kvintalni sektor

1	
---	--

4. Koji od navedenih faktora ubrajamo u skupinu socijalnih lokacijskih faktora industrije?

- a) hidrološka obilježja prostora b) opskrba energijom i sirovinama
c) slobodne površine d) udio ženske radne snage

1	
---	--

5. U kojoj državi žive moliški Hrvati?

- a) u Australiji b) u Italiji c) u Mađarskoj d) u Rumunjskoj

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM STUPCEM UPISOM JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU. JEDAN SE OPIS IZ DESNOGA STUPCA NE MOŽE POVEZATI.

2	
---	--

6. Poveži procese s odgovarajućim opisima.

___ deagrarizacija	A) porast zaposlenih u uslužnim djelatnostima
___ deruralizacija	B) napuštanje sela kao mjesta stanovanja
___ urbanizacija	C) preobrazba seoskih naselja u gradska
___ tercijarizacija	D) napuštanje poljoprivrednih posjeda i poljoprivrednih zanimanja
	E) povećanje udjela zaposlenih u sekundarnome sektoru

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM STUPCEM UPISOM JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU. DVA SE OPISA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

3	
---	--

7. Poveži ekonomske sustave s odgovarajućim obilježjima.

___ mješovita ekonomija	A) sustav koji se temelji na feudalnim odnosima
___ tržišna ekonomija	B) država ima potpun nadzor nad gospodarstvom
___ centralno-planska ekonomija	C) temelji se na tradiciji i običajima
	D) kombinira elemente kapitalizma i socijalizma
	E) temelji se na sustavu slobodnoga poduzetništva i konkurencije

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM STUPCEM UPISOM JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U DESNOME STUPCU.

3	
---	--

8. Među navedenim ekonomskim prostornim sustavima ispred onih koji pripadaju proizvodnim ekonomskim prostornim sustavima upiši slovo **P**, a uz one koje pripadaju uslužnim ekonomskim prostornim sustavima upiši slovo **U**.

P – proizvodni ekonomski prostorni sustav	___ agrarni sustav
U – uslužni ekonomski prostorni sustav	___ industrijski sustav
	___ prometni sustav
	___ trgovinski sustav
	___ financijski sustavi
	___ zdravstveni sustavi

**SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE
GEOGRAFSKE KARTE.**

1

9. Pokratak je Transeuropske prometne mreže _____. Ta je mreža prometne infrastrukture planirana za učinkovitu i održivu prometnu povezanost u Europi.

2

10. Jedan je od koridora koji prolaze kroz Hrvatsku koridor **Zapadni Balkan – istočni Mediteran** te je na karti Transeuropske prometne mreže označen brojem _____, a jedan od njegovih ogranaka vodi do hrvatske luke čije je ime _____.

3

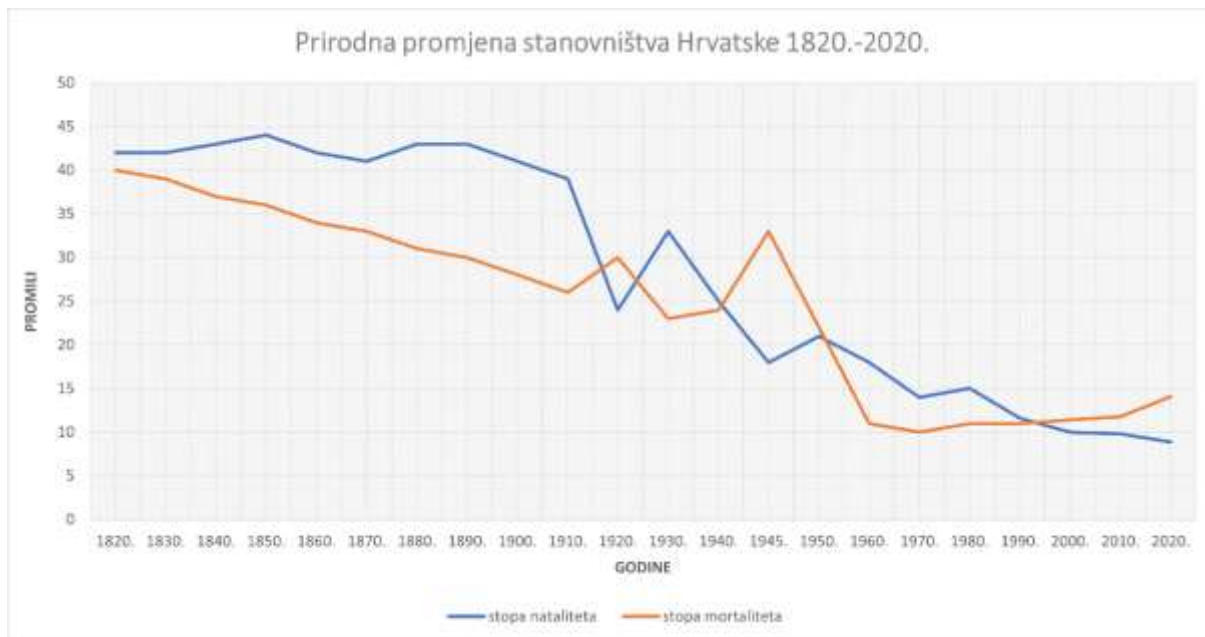
11. Koridor koji završava u hrvatskim lukama Rijeci i _____ (*upiši ime luke*) nosi ime po morima koja spaja, a imena su tih mora:

_____ i
_____.

2

12. Hrvatskom prolazi **Mediteranski koridor** koji je na karti Transeuropske prometne mreže označen brojem _____. Riječ je o cestovnome i željezničkome koridoru čiji je dio ogranak paneuropskoga koridora V koji spaja Budimpeštu sa Zagrebom i Rijekom, a nosi oznaku _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA. U ZADATKU SU DVA TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

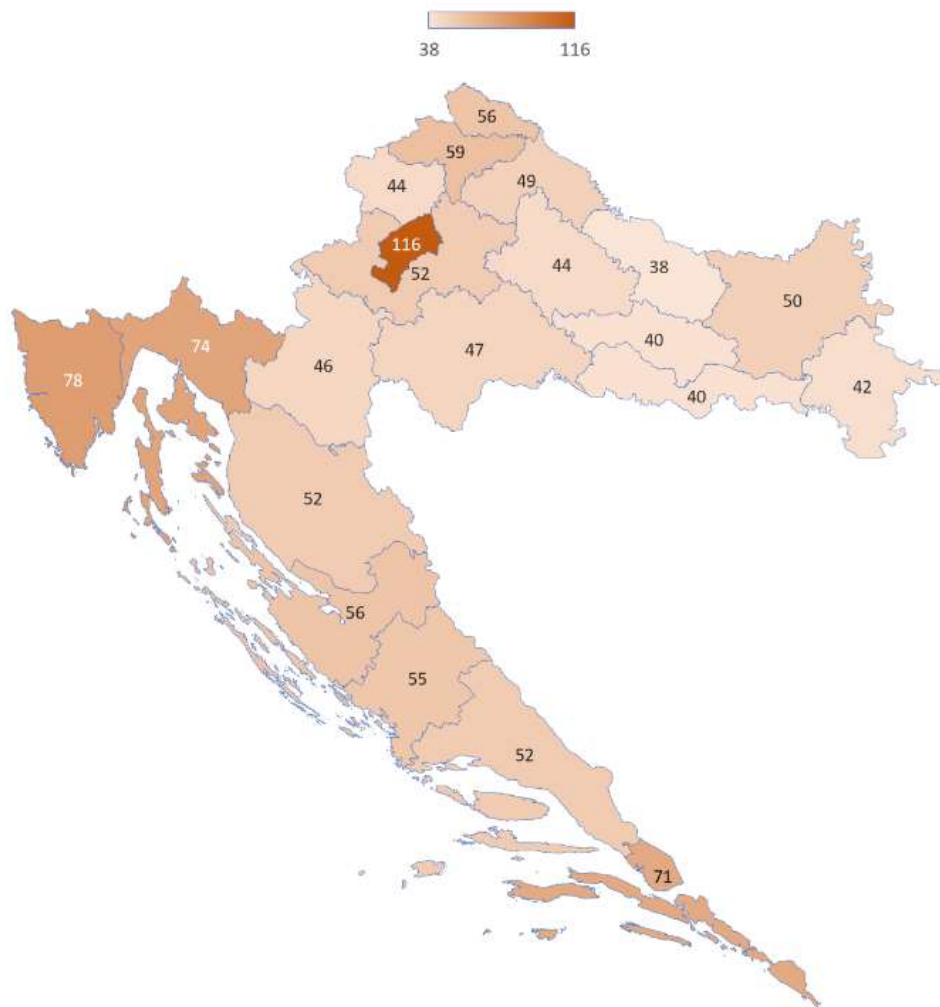
2

13. U kojima je od navedenih godina zabilježena negativna prirodna promjena?

a) u 1850. **b)** u 1890. **c)** u 1920. **d)** u 1930. **e)** u 1975. **f)** u 2005.

**SLJEDEĆIH DEVET ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE
GEOGRAFSKE KARTE.**

BDP po stanovniku po standardu kupovne moći HR NUTS 3, 2021. godine (EU27=100)

2

14. Koje se dvije od navedenih tvrdnja odnose na priloženu kartu?

- a) Podatci prikazani na karti prilagođeni su razlikama u razinama cijena između promatranih prostora te izraženi u odnosu na nacionalni prosjek.
- b) Prikazani podatci uključuju vrijednosti dobara i usluga proizvedenih unutar Hrvatske u odnosu na prosjek Europske unije.
- c) Prikazan je složeni pokazatelj razvijenosti koji se koristiti za mjerenje i usporedbu stupnja gospodarske aktivnosti različitih regija.
- d) Prikazani podatci uključuju ekonomske aktivnosti ostvarene unutar, ali i izvan hrvatskih granica uzimajući u obzir razlike u razini cijena i troškovima života.
- e) Karta prikazuje podatke koji su rezultat proizvodnje regije i stoga se može koristiti za mjerenje i usporedbu stupnja gospodarske aktivnosti različitih regija.

1	
---	--

15. Što označava pokrata BDP?

_____.

3	
---	--

16. Hrvatska je država znatnih regionalnih dispariteta, što se može zaključiti promatrajući priloženu kartu. Razlika u BDP-u po stanovniku između najrazvijenije NUTS 3 regije čije je ime _____ i najslabije razvijene NUTS 3 regije čije je ime _____ iznosi _____ postotna boda.

Prostor za računanje

2	
---	--

17. Koja su od navedenih sjedišta onih županija koje su 2021. imale BDP po stanovniku veći od $\frac{2}{3}$ prosjeka BDP-a EU27?

a) Dubrovnik b) Bjelovar c) Karlovac d) Pazin e) Varaždin

2	
---	--

18. Koja se dva od navedenih otoka nalaze u županiji s najnižim vrijednostima BDP-a po stanovniku 2021. među primorskim županijama?

a) Biševo b) Drvenik veli c) Dugi otok d) Lastovo e) Žirje

3	
---	--

19. Na karti upiši znak **X** na otok s terminalom za prijevoz nafte do hrvatskih rafinerija. Ime je toga otoka _____. Rafinerije se nalaze u gradovima čija su imena _____ i _____.

1	
---	--

20. Pokrata je za naftovodno-skladišni sustav iz prethodnoga zadatka _____.

1	
---	--

21. Upiši na karti broj **1** unutar županije iz koje cjevovod hrvatskoga naftovodno-skladišnog sustava ulazi u Srbiju. Ime je te županije _____.

1	
---	--

22. Upiši na karti broj **2** unutar županije iz koje cjevovod hrvatskoga naftovodno-skladišnog sustava ulazi u Mađarsku. Ime je te županije _____.

**U SLJEDEĆA TRI ZADATKA DVA SU ODGOVORA TOČNA. ZAOKRUŽI SLOVA
ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2

23. Koji su od navedenih pokazatelja dio Indeksa društvenoga razvoja (HDI)?

- a) broj godina školovanja osoba starijih od 25 godina i očekivane godine školovanja djece
- b) stupanj uhranjenosti stanovništva
- c) očekivana životna dob po rođenju
- d) stopa smrtnosti dojenčadi
- e) ukupna stopa fertiliteta

2

24. Koji su među navedenima demografski pokazatelji razvijenosti?

- a) infantilni mortalitet b) indeks globalizacije c) stopa fertiliteta
- d) stopa inflacije e) trgovačka bilanca

2

25. Koja su od navedenih obilježja svojstvena slabije razvijenim državama?

- a) agrarna prenapučenost b) brzi rast broja stanovnika
- c) visok indeks društvenoga razvoja d) vrlo razvijena vlastita industrijska proizvodnja
- e) visok stupanj tehničkoga razvoja

U POSLJEDNJA DVA ZADATKA DOPUNI REČENICE.

3

26. U razvoju hrvatskoga turizma znatnu ulogu imaju lokaliteti koji se nalaze na Popisu svjetske kulturne baštine specijalizirane UN-ove organizacije čija je pokrata

_____. Primjeri su lokaliteta na popisu svjetske kulturne baštine

kompleks Eufrazijeve bazilike u povijesnome središtu grada čije je ime

_____ i katedrala Svetoga Jakova u gradu čije je ime

_____.

2

27. Tri vodeća vanjskotrgovinska partnera Hrvatske u 2023. bile su države članice Europske unije čija su imena Njemačka, Italija i _____.

Hrvatska je 2023. najviše robe izvezla u države Europske unije te u države Jugoistočne Europe koje su članice sporazuma o slobodnoj trgovini. Pokrata je toga sporazuma _____.